

LEBROCQUY, Pierre (Gent 1 februari 1797 – Nijvel 4 februari 1864).

Was de zoon van een deurwaarder bij het gerechtshof te Gent. Lebrocquy volgde middelbaar onderwijs in Roeselare en Gent en voltooide in laatstgenoemde stad zijn rechtenstudie in 1825. Vanaf 1820 tot aan de Belgische Revolutie van 1830 was hij actief als journalist bij regeringsgezinde bladen, van 1831 tot 1841 als hoofdredacteur van de orangistische kranten *Messenger de Gand* (1831 en 1838-1841) en het Antwerpse *Journal du Commerce* (1832-1838). In 1841 zegde hij het orangisme vaarwel, slaagde niet in zijn poging om een gematigd liberale *Réveil de Gand* te lanceren, en was na medewerking aan de Brusselse *Observateur* van 1848 tot 1851 hoofdredacteur van *La Patrie* te Brugge. Van 1851 tot aan zijn dood was hij retoricaleraar aan het stedelijk college te Nijvel.

Lebrocquy hoort bij de geschiedenis van het orangisme, niet alleen door zijn journalistieke arbeid, maar ook door zijn opzienbarende en bezwarende *Souvenirs d'un ex-journaliste* (1842). Hierin deed hij onthullingen over subsidies van Willem I aan het Gentse orangisme en viel hij zijn vroegere partijgenoten scherp aan. Zijn politieke overtuiging vindt tevens haar neerslag in bundels orangistische liederen waarvan de voornaamste, bij uitzondering in het Nederlands, heet: *De Dulle Griete. Vlaemsche liedekens op den tyd, door eenen waren volksvriend* (1839). Van 1841 af wijdde Lebrocquy zich aan de taalkunde; in 1844 nam hij met een scherp pamflet (*La grande question de l'orthographe flamande réduite à de petites proportions*) in de spellingoorlog stelling tegen de taalparticularisten, en in 1845 publiceerde hij zijn fundamenteel werk over vergelijkende Germaanse taalkunde, *Analogies linguistiques. Du flamand dans ses rapports avec les autres idiomes d'origine teutonique*, waarin gewezen wordt op de eersterangs betekenis van het Nederlands als sleutel tot de kennis der andere Germaanse talen. Door minister Sylvain van de Weyer belast met een leerstoel van vergelijkende Germaanse taalkunde te Gent, gaf Lebrocquy op 16 mei 1846 zijn inaugurale les, voor het eerst sinds 1830 in het Nederlands, zijn onderwijs daarmee situerend als een fase in de taalstrijd van de V.B. Toen Charles Rogier in 1847 deze benoeming weigerde te bekrachtigen, moest Lebrocquy naar de journalistiek terugkeren. Hij correspondeerde met Ferdinand A. Snellaert, Jules de Saint-Genois, Johan M. Dautzenberg en Prudens van Duyse; hij vertaalde de zang over Gent uit de *Drie Zustersteden* van Karel L. Ledeganck in het Frans, evenals *Ambiorix* van Jan Nolet de Brauwere van Steeland.

WERKEN: *De Dulle Griete. Vlaemsche liedekens op den tyd*, 1839;

– *Souvenirs d'un ex-journaliste*, 1842; – *Analogies linguistiques*, 1845.

LITERATUUR: P. Bergmans, 'Lebrocquy, Pierre', in BN, XI, 1890-1891; – W. Rogghé, *Gedenkbladen*, 1898; – L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaamsche en Groot-Nederlandsche Beweging*, I, 1942; – M. de Vroede, *Bibliografische inleiding tot de studie van de Vlaamse Beweging 1830-1860* (IUCHG, Bijdragen 8, 1959); – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, I-III, 1963; – E. Voordeckers, *Bijdrage tot de geschiedenis der Gentse pers. Repertorium (1667-1914)* (IUCHG, Bijdragen 35, 1964); – E. Voordeckers, 'Lebrocquy, Pierre', in NBW, I, 1964.

EDMOND VOORDECKERS* EN LUC FRANÇOIS